

UP Board Solutions for Class 8 Sanskrit Chapter 11 रामभरतयोः मेलनम्

अभ्यासः

प्रश्न 1.

उच्चारण कुरुत पुस्तिकायां च लिखत

उत्तर

नोट-विद्यार्थी स्वयं करें।

प्रश्न 2.

एकपदेन उत्तरत

(क) रामः सीता लक्ष्मणश्च कुतः स्थिताः आसन्?

उत्तर

आश्रमे।

(ख) पितुः नियोगात् कः वनम् आगतः?

उत्तर

भरतः।

(ग) अन्यमपि वरं कः इष्टवान्?

उत्तर

भरतः।

(घ) पादोपभुक्तौ चरणपादुकौ कः अयावत?

उत्तर

भरतः।

प्रश्न 3.

पूर्णवाक्येन उत्तरत

(क) भोः तात! निवेद्यतां निवेद्यतां कः उक्तावन्?

उत्तर

भोः तात! निवेद्यतां निवेद्यतां भरतः उक्तावन्।

(ख) भरतः कस्याः पुत्रः आसीत्?

उत्तर

भरतः कैकेय्याः पुत्रेः आसीत्।।

(ग) लक्ष्मणेन भरतस्य स्वागताय अकथयत्?

उत्तर

लक्ष्मणेन भरतस्य स्वागताय अकथयत् एहि एहि इक्ष्वाकु कुमार! स्वागतम्।

(घ) सीतायाः भरतं प्रति कः आशीषः आसीत्?

उत्तर

सीतायाः भरतं प्रति आशीषः आसीत्-‘चिरंजीव!’

प्रश्न 4.

संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत (अनुवाद करके)

(क) दूसरा वर भी प्राप्त करना चाहता हूँ।

उत्तर

अनुवाद-अन्यमपि वरं इच्छामि।

(ख) राम सीता व लक्ष्मण इस आश्रम में रखते हैं।

उत्तर

अनुवाद-रामः सीता लक्ष्मणश्च एतास्मिन्।

(ग) भरत आ गये।

उत्तर

अनुवाद-भरतः आगतः।।

(घ) मैं अनुगृहीत हुआ।

उत्तर

अनुवाद-अहं अनुगृहीतोऽस्मि।

प्रश्न 5.

अधोलिखितवाक्येषु रेखांकितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत

(क) आश्रमे एव रामः सीता लक्ष्मणश्च स्थिताः।

उत्तर

रामः सीता लक्ष्मणश्च कुत्र स्थिताः?

(ख) एहि वत्स भ्रातृमनोरथं पूरय।

उत्तर

एहि वत्स कि पूरय?

(ग) अन्यमपि वरम् इच्छामि।

उत्तर

अन्यमपि किम् इच्छामि?

(घ) तव पादके प्रणताय में प्रयच्छ।

उत्तर

तव के प्रणताय में प्रयच्छ?

प्रश्न 6.

अधोलिखितपदेषु सन्धिं कृत्वा लिखत (लिखकर)-

उत्तर

<u>पदम्</u>		<u>सन्धिः</u>
अयम् + अस्मि	=	अयमस्मि
सु + आगतम्	=	स्वागतम्
अथ + इदानीम्	=	अथेदानीम्
अभिषेक + उदकम्	=	अभिषेकोदकम्

प्रश्न 7.

अधोलिखितानि पदानि प्रयुज्य वाक्यरचनां कुरुत-

उत्तर

यथा- भरतः

(क) अनुगृहीतः	– अनुगृहीतोऽस्मि।
(ख) स्वागतम्	– एहि एहि इक्ष्वाकु कुमार! स्वागतम्।
(ग) वरम्	– अन्यमपि वरं इच्छामि।
(घ) अन्यमपि	– अन्यमपि वरं इच्छामि।